



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

İş sağlığı ve güvenliğinin yeterli seviyede olmaması, anayasada, yasalarda ve uluslararası sözleşmelerde en temel hak olarak tanımlanan yaşam hakkını gasp etmektedir. Kocaeli Dilovası ilçesi Mimar Sinan Mahallesi Mimar Sinan Caddesi'nde bulunan parfüm dolum işletmesi olarak bilinen Raviva Kozmetik firmasında 8 Kasım 2025 tarihinde çıkan yangında 3'ü çocuk 6 kadın işçi yaşamını yitirmiş, biri ağır 5 işçi de yaralanmıştır. Yerleşim yerinin içinde yer alan tesise ilişkin binanın kaçak olduğu, ruhsatsız çalıştığı, binada yangın söndürme sisteminin, yangın merdiveninin ve yangın çıkışının bulunmadığı ifade edilmektedir. 2022-2025 aralığında kar artışının 66 kat olduğu ifade edilen işyeri sigortasız işçi çalıştırma, iş güvenliği eksikleri gibi nedenlerde defalarca şikayet edilmiştir. Mahalle sakinlerinin CİMER'e ve Dilovası Belediyesi'ne yaptığı şikayetlere rağmen işletme çalışmaya devam etmiştir.

Çok tehlikeli sınıfa girmesi gereken işletme olmasına rağmen çocuk işçi çalıştırılması denetimlerin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır. Patlama sonrası yapılan incelemelerde de binada yangına dayanıklı malzeme olmadığı, tek çıkış kapısı olduğu ve acil durum planlarının bulunmadığı bildirilmiştir. Yangına ilişkin TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu, Türk Tabipleri Birliği ve Kocaeli Tabip Odası yaptıkları açıklamada, bu katliamın göz göre göre yaşandığını, yapının yangına dayanımı olmayan poliüretan paneller ile konutların arasına ve konutları tehlikeye sokacak kadar yakın inşa edildiğini, yakınındaki bazı binaların camlarının kırıldığını, bir binanın ise çatısının yandığını, işletmenin yaklaşık 50 metre uzağında akaryakıt istasyonu olduğunu, tek bir çıkışının bulunduğunu ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun acil kaçış yol ve çıkışlarının sağlanmadığını, çıkış kapısı önünde kaçışı zorlaştıracak şekilde malzeme ve ekipmanların bulundurulduğunu, toplam alanı bin m2'den fazla olan, kolay alevlenici ve parlayıcı madde üretilen veya bulundurulan yapılarda yağmurlama sistemi zorunlu olmasına rağmen söz konusu binada hiçbir yangın tesisatının olmadığını belirtmiştir.

İşletme sahibinin her gün işçilere psikolojik şiddet uyguladığı, maaşları zamanında yatırmadığı, yemek haklarının dahi olmadığı da iddia edilmektedir. Sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı işçilerin en temel hakkıdır. Türkiye, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) temel iş sağlığı ve güvenliği sözleşmeleri olan 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşmesini, 187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesini onaylayarak iş kazalarını, meslek hastalıklarını önlemeyi taahhüt etmiştir. 6331 Sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu'na, taraf olunan uluslararası sözleşmelere rağmen her yıl binlerce işçi, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Türkiye'de çocuk işçiliğini önlemeye yönelik mekanizmaların zayıf olması da çocuk işçiliği sorununu giderek derinleşen toplumsal bir sorun haline getirmiştir. Yoksulluk nedeniyle kadın ve çocuk işçilerin güvencesiz ve kayıt dışı işlerde, sigortasız ve düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakılması sosyal devlet ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Raviva Kozmetik firması bugüne kadar hangi sıklıkta ve ne şekilde denetlenmiştir? Denetlendi ise mevcut bulgulara rağmen neden faaliyetleri durdurulmamıştır?
- 2- Raviva Kozmetik firmasında çocuk işçi çalıştırılmasına neden izin verilmiştir? Denetimlerde ağır iş kolunda çocuk işçi çalıştırıldığı tespit edilmemiş midir?
- 3- Mahalle sakinlerinin Raviva Kozmetik firmasında hakkında CİMER'e ve belediyeye yaptığı şikayetler neden dikkate alınmamıştır?
- 4- Raviva Kozmetik firmasının çalışma ruhsatının olmadığı iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır? Eğer ruhsatı var ise bunca eksikliğe rağmen ne şekilde alınmıştır?
- 5- Raviva Kozmetik firmasının itfaiye raporları var mıdır? Var ise en son itfaiye raporu kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 6- Konutların arasında yanıcı, parlayıcı maddeler ile çalışma yapan bir işletmenin faaliyetlerine nasıl izin verilmiştir?
- 7- İşyerinde hayatını kaybeden işçilerin kaçının sigortası vardır? Kaç işçi kayıt dışı olarak çalışmaktadır?
- 8- İşyerinde temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiş midir?
- 9- Bina içinde yangın söndürme, algılama ve uyarı sistemlerinin olmadığı, işyerinin faaliyetlerinin 'İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği'ne' göre çok tehlikeli sınıfta yer almasına

rağmen çocukların çalıştırıldığı, çalışanlara yeterli eğitim ve ekipmanın sağlanmadığı ifadelerine ilişkin açıklamanız var mıdır? İşyerinde 18 yaşından küçük işçi çalıştırılmasının yasal dayanağı var mıdır?

10- Bakanlığınıza, bu işyeri hakkında şikayet veya ihbar yapılmış mıdır?

11- Olayda ihmali olan kamu görevlileri için etkin soruşturma yapılacak mıdır?

12- Benzer nitelikteki (parfüm, solvent, kozmetik dolum) tesislerde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması için planlamanız var mıdır?

13- İş kazalarında, işverenlere verilen cezaların arttırılması konusunda yasal düzenlemelerin yapılması için girişimleriniz olacak mıdır?

14- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenleme ve denetleme yetkisi için demokratik kitle örgütleri, meslek odaları ve ilgili Bakanlıklar ile iş birliği yapacak mısınız?

15- Bu işletme örneğinde olduğu gibi günlük 600-800 TL'ye, 10 saat boyunca kimyasallar arasında, penceresi dahi olmayan atölyelerde kayıt dışı, güvencesiz işçi çalıştırılmasını nasıl engelleyeceksiniz?

16- Son beş yılda iş kazaları nedeniyle açılan davalarda sorumlu bulunan kaç işveren ceza almıştır? İşverenlere etkin soruşturma ve yargılama yapılmadığı, gereken cezaların verilmediği iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?